

**EXIMI-//VM PLANEQVE DIVI-//NVM OPVS
INCOMPARABILIS// Theologi Dionysij, professione
Car//thusiani, in quo opere contine[n]tur// quinque
humanae uitae specu//la**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1540

Quod sacerdotes debent eße sine maculas. Cap. II.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55481](#)

in se trucidati: Sic istorum facta post mortem corpora
ris erunt nota, & ipsi pro demeritis puniti pena per-
petua ab illo qui angelis peccantibus non pepercit, sed
rudentibus interni detraetos in tartarum tradidit in 2. Petri 2.
iudicium cruciandos reseruari. Non sic boni sacerdos Esaiæ 61.
tes, quibus dicitur per Esaiam: Vos sancti domini no-
tabimini ministri dei nostri: quia Matth. 4. Ecce ange-
li accesserunt & ministrabant ei.

*Quod sacerdotes debent esse
sine macula.*

C A P. II.

I Euitici 21. capite scribitur sic: Sacerdos qui ha-
buerit maculam, non offeret panes deo suo, nec
accedet ad ministerium eius. Sapientia enim, quæ Sapientia,
est filius dei, cum sit speciosior sole, mūdum requirit
hospitiū. Refert Gre. Nazian. quod cum ipse iuuenis
suderet Athenis, apparuerunt ei in uisione duæ pul-
chritudinum pueræ, & accedentes prepius ruerunt in eius am-
plexus, ipse uero ut pote castus erubuit & admiratus
non modicum, ait, Quę nam estis uos? Nos, inquiunt,
sumus duæ pueræ tibi admodum familiares & dile-
ctæ. Ego enim sum castitas, ait una, & ego sapientia,
subiungit altera: Et uenimus ad te uylentes tecum, o
castissime iuuenis, habitare: quia tu nobis in corde &
corpo tuo sanctū habitaculum preparasti. Sapientia
enim in animas sanctas se transfert, & immundū ha-
bitaculū detestatur. In cuius rei figura legitur in Exo-
do: Quod Moyses filiis Israel reciptris legē prēcepit
ut uesiūmēta lauarent, & a mulieribus abstinerent. Cū
enim testis Psalmista, lex domini sit immaculata, &
tloquia domini casta, diuina sapientia immaculatū &
castum

S P E C V L V W

castum requirit discipulum, quod si aliquoties contingat discipulum illum qui prætendit castitatem, in huius mundi illecebras & immundicias incidere, regius uates nullum deseretis inconsolatum ita materialm suam prosequitur: Lex est etiam conuertens animas. Iam spurcitia foedatas, propter gratia que ante talium hominum conscientiam continuo pulsat, qui scilicet legi diuinæ animo spontaneo se subdunt, qua propter sequitur testimonium quod dominus deus permittit suā legē seruātibus esti fidele in nullo defraudās hoīem in ipsum cōfidentē, sapientiā præstās parvulis i. illis, hominibus & si credāt dei sui uerbis sēp̄tūnū ipsius mādata trāsgrediunt, paruā ob id in deo mercēdē opetū suorū hñtes fidutiā, quo circa uere talis a Davide paruuli nominantur, q̄ in rem sequit̄ iustitiae dñi recte letificātes corda, & huiusmodi paruulorū & etiā aliorū hoīm secūdū oēs dei uias p̄cedētis, idcirco sacramenta, quæ sunt eius diuinissima & sanctissima iustitiae xere originē, mortalium præcertim paruulorum cor da uere letificant: Quoniamquidem illis debito suscep̄tis, securus fit homo se in gratiam dei colloquātum. Præceptum domini lucidum, siquidem clarum est nobis quid uniuersorū gubernator impleri iubeat, illuminans oculos supple hominis interioris, seu illustrans mentium oculos, ut dignoscat homo se in dei amicitia constitutum, timor etenim domini sanctus per quem ad illam deuenit̄ oculorum interiorū illuminationē permanēs in seculū seculi, merito idcirco timor ille filialis ab hominibus est amplectens dñs, per quem castum acquiritur cor quod quemuis Christianū præcipue sacerdotem habere decet, quapropter grauissime & enormiter peccat ille cuius apparet

S A C E R D O T V M   69

est corpus habere mundum & castum & immiscer se uenereat uoluptati. Ideoque Hugo de sancto Victore in didas colicon ait: Inlaudabilis est sapientia, quam uita maculat impudica. In cuius figura scribitur primo regum, quod Achim lech sacerdos ante quampam propositionis daret Dauid & pueris eius, quæ siuit an mundi essent pueri, saltem a mulieribus. In quo mystice datur intelligi, quod qui desiderat a summo sacerdote Christo pane sapientiae & intellectus cibari, studere debeat castitati. Vñ & August. narrat puerum quendam de Geometria interrogatum, respondeisse tanquam illius peritissimus disciplinæ. In septimo quoq; de ciuitate dei dicit, quod Socrates inter philosophos primus philosophiam conuertit ad mores, cum omnes ante illum magis naturalibus intenderint. Hoc autem ideo fecit Socrates, teste Augustino, ut deprimentibus libidinibus, exoneratus animus, ad noticiam de uinorum ascendere posset, ubi tanquam in puro fonte omnium rerum causas inspiceret. Vnde sicut oculus corporalis clare uidere non potest si fuerit lippus, uel sordibus pulueris plenus: ita ad hoc quod oculus cordis spiritualis sincere diuinam sapientiam contépletur, oportet ut ab humoré carnalis concupiscentiæ depuretur. Vn de Hieronymus epistola septuagesima ad Rusticum monachum: Amia, inquit scientiam scripturarum, & carnis uicia non amabis. Item potest esse dubium utrum ceteris paribus plu peccet uir adulterando quam sacerdos in fornicando. Et dico pro nunc, quod ceteris paribus sacerdos plus peccat. Ratio est, quia sacerdos ueritatem solenniter continere ab omni muliere, & totaliter se deo dedicauit: uir uero uxoratus iurauit fidelitate mulieri, sacerdos autem ecclesiæ sacrosancte. Ia maior est ecclesia quam una mulier uero uiru iuncta, & ideo

S P E C V L V M

Agust.

canon loquitur de uenantibus castitate & postea contrahentibus. Simile habetur de clericis fornicariis distinct. trigesima secunda, ca. Eos. Sed istis missis accipio media planiora, quia sicut grauius peccat monialis fornicando quam uxor adulterando, sicut dicit sanctus Augusti. de sancta uirginitate lōge ante medium. Sed grauius peccat sacerdos fornicando quam monialis uel religiosus quicunq; in sacris ordinibus non constitutus, ergo grauius peccat quam adulter uel adultera, quia si grauius peccat quam adultera grauius peccat quam adulter, sicut in prima dubitatione dictum est. Vnde uidetur mihi, quod sacerdos est magis obligatus ad castitatem quam monachus, in quantum talis, scilicet quod non sit in sacris ordinibus constitutus, & pari ratione magis quam sanctimonia lis, uel quæcunq; religiosa, inquantum religiosa.

Quod ministri ecclesiæ
debent esse casti
CAP. III

Rom. 5.

MINISTR I ecclesiæ debent esse casti propter plures rationes. Primo, quia i si debent deum placare. Ecclesiastici quadragesimo quarto. in tempore iracundie factus est reconciliatio. Placare uero non possunt, nisi placeant. Placere autem non possunt si carnaliter uiuant. Qui enim in carne sunt, inquit A postolus, placere deo nō possunt. Bernardus. Vx filii iræ, qui nondum sunt reconciliati, Reconciliationis alienæ negocium, quasi gens quæ iusticiam fecit, apprehendunt. Secundo quia ipsi sunt loco dei, ideo ipsi uiuere debent ut Deus, scilicet spiritualiter, non car-